

FOTOTAAL

Praktisch

Begeleiding:

1 workshopbegeleider.

Doelgroep:

8 tot 30 personen, vanaf 14 jaar.

Educatief materiaal:

1 fotoset

Materiaal:

Pen, papier, bord of flappapier...

Opstelling:

Rustig lokaal, comfortabele ruimte.

De deelnemers gaan samen met de workshopbegeleider in een kring zitten (stoelen, zetels, kussens,...).

In het ideale geval worden de foto's over een tafel verspreid, waar men rond kan lopen.

Duur:

50'.

Beschrijving van de fototaal- methodiek

De fotoset uit de educatieve koffer is een set van 75 suggestieve foto's. Het is didactisch materiaal dat de workshopbegeleider de mogelijkheid biedt om te werken vanuit gevoelens en gedachten van de deelnemers. Het vergemakkelijkt bovendien de gesprekken en geeft extra inhoud aan hun opmerkingen. Met de fototaal-methodiek kan de link worden gelegd tussen wat de deelnemer voelt en de manier waarop hij of zij het onder woorden brengt.

WAT IS DE MEERWAARDE VAN DE FOTOTAAL-METHODIEK?

■ Dankzij de fototaal-methodiek kunnen deelnemers de anderen beter leren begrijpen en dichterbij hen komen te staan. Ze krijgen immers duidelijker zicht op hun gevoelens, hun gedachten... Dit didactisch materiaal doet zowel een beroep op het affectieve als op de rede.

■ De fototaal-methodiek vertrekt vanuit de ervaring van de deelnemers. Op die manier vertrekken ze eerder vanuit hun eigen kennis dan vanuit de kennis van de workshopbegeleider.

WAARTOE DIENT DE FOTOTAAL-METHODIEK?

■ Met behulp van de fototaal-methodiek kan je gemakkelijker met een groep praten over wie we zijn, wat we denken en wat we willen.

■ Dankzij de fototaal-methodiek is het gemakkelijker om onze gevoelens en ons verstand via een beeld aan elkaar te linken. Het vergemakkelijkt de reflectie en sluit aan bij de leefwereld van de deelnemers.

VERLOOP VAN DE WORKSHOP IN TWEE FASEN

1^e fase: keuze van de foto's

De workshopbegeleider stelt een vraag. Daarna worden de foto's op de tafels verspreid. Iedere deelnemer kiest een foto die hem of haar het meest aanspreekt. Deze keuze gebeurt in stilte, uitsluitend door de foto's te bekijken. Ook de workshopbegeleider kan een foto kiezen. Op die manier is hij nauwer betrokken bij de besprekingen achteraf en geeft hij de deelnemers meer vertrouwen in de oefening. Ze voelen zich minder bedreigd, aangezien ook de workshopbegeleider het spel meespeelt.

De keuze van de foto zegt iets over de persoonlijkheid van de deelnemer.

2^e fase: Uitwisseling van ideeën in de groep

Iedere deelnemer vertelt aan de groep waarom hij deze foto gekozen heeft. De anderen moeten dan aandachtig luisteren. Daarna luistert hij naar wat de andere deelnemers eventueel over zijn foto te zeggen hebben. Elke deelnemer kan na het uitwisselen van ideeën zijn oorspronkelijke visie nog bijstellen.

Bronnen

«Fototaal» is een educatieve tool die werd ontwikkeld door de MÉPACQ (Mouvement d'éducation populaire et d'action communautaire du Québec)
http://www.100detours.org/fiches_outils/outils_nom/Valeurs_outil_photolangage.htm

HOUDING VAN DE WORKSHOPBEGELEIDER

■ Open ontvankelijke houding: Het is heel belangrijk om open te staan voor meningsverschillen. Maak een duidelijk onderscheid tussen de momenten waarop de deelnemers hun gevoelens uiten en hun standpunten innemen enerzijds en het moment waarop ze samen op zoek gaan naar een groepsportret anderzijds.

■ Ambigüiteit aanvaarden: Om de dialoog en reflectie mogelijk te maken, is het belangrijk dat ieder waardeoordeel wordt opgeschort en de ambigüiteit wordt aanvaard. Helderheid is goed, maar soms beperkt dit de creativiteit, waardoor men de complexiteit niet kan vatten.

■ Leid niet te veel en vertrek vanuit de opinies van de deelnemers:

De workshopbegeleider moet vertrekken vanuit de ideeën van de deelnemers, hen helpen om hun gedachten onder woorden te brengen en hen vragen wat volgens hen belangrijk is. De workshopbegeleider moet de groep helpen om vooruit te gaan, maar hij of zij mag de deelnemers niet 'op sleeptouw' nemen. Het is ook belangrijk om rekening te houden met het feit dat fototaal een beroep doet op de emoties. De workshopbegeleider moet altijd voorbereid zijn op reacties die emotioneel kunnen zijn. In dat geval, helpt hij of zij om de emoties te kaderen. Hij moet vermijden dat ze worden verdrongen en/of voorkomen dat ze de groep overweldigen wanneer ze wel worden uitgesproken.

■ Regels: Aangezien fototaal een methodiek is, die beroep doet op de creativiteit van de deelnemers, is het belangrijk om niet al te veel regels op te leggen. Uiteraard zullen er toch enkele richtlijnen moeten worden gerespecteerd, zodat de workshop zo vlot mogelijk kan verlopen.

DOEL VAN DE WORKSHOP

■ Met behulp van de fotoset een dialoog en een thematische reflectie op gang brengen.

■ De leerlingen leren na te denken vanuit hun voorstellingen en gedachten.

Verloop van de workshop

FASE I: INLEIDING

FASE II: KEUZE VAN EEN FOTO (10')

De workshopbegeleider vraagt aan iedere deelnemer om een foto te kiezen die een antwoord geeft op een vraag die de workshopbegeleider zou willen bespreken (en die verband houdt met het levensverhaal dat werd geselecteerd voor de centrale workshop).

De keuze van de foto gebeurt in stilte. De foto wordt pas op het einde meegenomen. Twee deelnemers kunnen immers dezelfde foto kiezen.

Voorbeeld van vragen:

- «Kies een foto die je doet denken aan een moment dat je het gevoel had dat je rechtvaardig was» (verhaal van Laurien).
- «Kies een foto die je doet denken aan een persoonlijke droom over vrijheid» of «Kies een foto die volgens jou het idee ballingschap weergeeft» (verhaal van Marie Goretti).
- «Kies een foto die de kracht symboliseert die je (individueel of collectief) denkt te hebben om te reageren op onrecht in de wereld» (verhaal van Gasana).
- «Kies een foto die volgens jou toont wat het is om samen te leven» (verhaal van Pie).
- «Kies een foto die voor jou de vrijheid van gedachte symboliseert» (verhaal van Hoeung).
- «Kies een foto die je doet denken aan wat je doet leven, aan wat je levensvreugde bezorgt» (verhaal van Jasmina).
- «Illustreer een waarde die je bereid bent om op je eigen manier te verdedigen» of «Kies een foto die je doet denken aan iets waartegen je in opstand wil komen» (verhaal van Pierre).
- ...

FASE III: GROEPSWERK

1. Bij een kleine groep (< 15 deelnemers) 30'

■ De groep komt samen en de workshopbegeleider vraagt aan de deelnemers om uitleg te geven bij hun keuze. De workshopbegeleider noteert de kernwoorden op het bord. De gekozen foto's kunnen ergens opgehangen worden.

■ De workshopbegeleider nodigt de groep uit om te reageren en eventueel aan te vullen.

■ Vraag aan de groep om de belangrijkste ideeën te distilleren en vervolgens om 2 of 3 foto's te kiezen die het gevoel van de groep best weergeven. Identificeer enkele kernwoorden die uit de nieuwe keuze naar voren komen en vat zo het groepsportret samen.

2. Bij een grote groep (> 15 deelnemers) 30'

■ De workshopbegeleider vraagt aan de deelnemers om in kleine groepjes van max. 5 of 6 personen te gaan zitten en om een verslaggever aan te duiden. De leden van de groepjes geven individueel uitleg bij de foto van hun keuze. Daarna maken de groepjes een affiche met één of meerdere foto's die de ideeën en het gevoel van het groepje weergeven, met telkens een korte uitleg bij iedere gekozen foto.

■ Voorstelling van het resultaat door de groepjes: ieder groepje stelt de gekozen foto('s) voor. Het groepje geeft uitleg bij de keuze.

■ De workshopbegeleider vraagt aan de grote groep om te reageren, aan te vullen, indrukken weer te geven en te proberen om de belangrijkste ideeën en trends bij de kleine groepjes te identificeren.

■ De workshopbegeleider vat het geheel samen.